

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINIS TEISMAS

SPRENDIMAS

DĖL ATSISAKYMO NAGRINĖTI PRAŠYMĄ NR. 1A-48/2022

2022 m. liepos 7 d. Nr. KT86-A-S78/2022

Vilnius

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, susidedantis iš Konstitucinio Teismo teisėjų Elvyros Baltutytės, Gintaro Godos, Vytauto Greičiaus, Danutės Jočienės, Giedrės Lastauskienės, Vytauto Mizaro, Algio Norkūno, Daivos Petrylaitės, Janinos Stripeikienės,

sekretoriaujant Vaivai Matuizaitei,

Konstitucinio Teismo tvarkomajame posėdyje apsvarstė pareiškėjo [duomenys neskelbiami] prašymą Nr. 1A-48/2022.

Konstitucinis Teismas

nustatė:

1. Pareiškėjas prašo ištirti, ar Lietuvos Respublikos Konstitucijos 46 straipsnio 3 daliai neprieštarauja Lietuvos Respublikos azartinių lošimų įstatymo 10 straipsnio 9 dalies (2019 m. gegužės 30 d. redakcija) nuostata, įtvirtinanti išimtį, pagal kurią netaikomas draudimas Lietuvos Respublikos teritorijoje reklamuoti azartinius lošimus organizuojančių bendrovių pavadinimus, prekių ženklus, organizuojamų lošimų rūšis.

2. Pareiškėjas kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą su prašymu priteisti iš atsakovės Lietuvos Respublikos, atstovaujamos Lietuvos Respublikos Seimo, neturtinės žalos atlyginimą dėl azartinių lošimų organizatorių ūkinės veiklos reguliavimo, kuriuo nenustatytas tinkamas azartinių lošimų reklamos draudimas. Vilniaus apygardos administracinis teismas 2021 m. sausio 26 d. sprendimu pareiškėjo skundą atmetė kaip nepagrįstą. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2022 m. sausio 12 d. nutartimi pareiškėjo apeliacinį skundą atmetė ir Vilniaus apygardos administracinio teismo 2021 m. sausio 26 d. sprendimą paliko nepakeistą.

3. Pareiškėjo prašymas Konstituciniam Teismui registruotu paštu išsiųstas 2022 m. gegužės 13 d., Konstituciniame Teisme gautas 2022 m. gegužės 16 d.

Konstitucinis Teismas

konstatuoja:

4. Pagal Konstitucijos 106 straipsnio 4 dalį (2019 m. kovo 21 d. redakcija) kiekvienas asmuo turi teisę kreiptis į Konstitucinį Teismą dėl Konstitucijos 105 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų aktų, jeigu jų pagrindu priimtas sprendimas pažeidė šio asmens konstitucines teises ar laisves ir šis asmuo išnaudojo visas teisinės gynybos priemones; šios teisės įgyvendinimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymas.

5. Konstitucinio Teismo įstatymo 65 straipsnio (2019 m. liepos 16 d. redakcija) 2 dalyje nustatyta, kad asmuo turi teisę paduoti Konstituciniam Teismui prašymą ištirti įstatymų ar kitų Seimo priimtų aktų, Respublikos Prezidento aktų, Vyriausybės aktų atitikti Konstitucijai arba įstatymams, jeigu: 1) tų aktų pagrindu priimtas sprendimas pažeidė šio asmens konstitucines teises ar laisves ir 2) šis asmuo pasinaudojo visomis įstatymuose nustatytomis savo konstitucinių teisių ar laisvių gynybos priemonėmis, įskaitant teisę kreiptis į teismą, ir, išnaudojus visas įstatymuose numatytas teismo sprendimo apskundimo galimybes, yra priimtas galutinis ir neskundžiamas teismo sprendimas, ir 3) nuo šios dalies 2 punkte nurodyto teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos nepraėjo daugiau kaip keturi mėnesiai.

6. Kaip minėta, pareiškėjas prašo ištirti, ar Konstitucijos 46 straipsnio 3 daliai neprieštarauja Azartinių lošimų įstatymo 10 straipsnio „Lošimų organizavimo draudimai ir apribojimai“ 9 dalies (2019 m. gegužės 30 d. redakcija) nuostata, įtvirtinanti išimtį, pagal kurią netaikomas draudimas Lietuvos Respublikos teritorijoje reklamuoti azartinius lošimus organizuojančių bendrovių pavadinimus, prekių ženklus, organizuojamų lošimų rūšis.

6.1. Grįsdamas savo abejones dėl Azartinių lošimų įstatymo 10 straipsnio 9 dalies (2019 m. gegužės 30 d. redakcija) nuostatos atitikties Konstitucijai, pareiškėjas nurodo, kad ginčijamoje nuostatoje nustatytas teisinis reguliavimas skatina ūkinę veiklą (azartinių lošimų organizavimą), kenkiančią tautos gerovei, darančią jai žalą. Pareiškėjo nuomone, ginčijamu teisiniu reguliavimu įtvirtinus leidimą reklamuoti azartinius lošimus organizuojančių bendrovių pavadinimus, prekių ženklus ir organizuojamų lošimų rūšis, asmenys yra skatinami lošti, dėl to pareiškėjas tapo priklausomas nuo azartinių lošimų.

Pareiškėjas savo konstitucinių teisių ir laisvių pažeidimą kildina iš jo ginčijamoje Azartinių lošimų įstatymo 10 straipsnio 9 dalies (2019 m. gegužės 30 d. redakcija) nuostatoje įtvirtinto teisinio reguliavimo, teigdamas, kad juo savaime pažeidžiamos pareiškėjo konstitucinės teisės ir laisvės.

6.2. Pareiškėjo prašymo kontekste pažymėtina, kad pagal Azartinių lošimų įstatymo 10 straipsnio 20 dalį (2016 m. birželio 30 d. redakcija) kiekvienas asmuo turi teisę Lošimų

priežiūros tarnybai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos arba lošimų organizatoriui pateikti prašymą neleisti jam lošti ir dalyvauti nuotoliniuose lošimuose.

Pažymėtina ir tai, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2022 m. sausio 12 d. nutartyje konstatavo, jog Azartinių lošimų įstatyme įtvirtinta teisinė priemonė pateikti prašymą neleisti lošti ir dalyvauti nuotoliniuose lošimuose sudaro galimybę kiekvienam rūpestingam ir atidžiam asmeniui, įvertinus savo asmenines savybes, elgtis taip, kad būtų išvengta bet kokių neigiamų padarinių, kylančių iš dalyvavimo lošimuose; pareiškėjas šia galimybe nepasinaudojo, nors pats pripažįsta priklausomybę nuo lošimų. Įvertinęs tai, Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas padarė išvadą, jog nėra teisinio pagrindo pripažinti, kad būtent lošimų reklama, o ne paties pareiškėjo veiksmai (neveikimas), neatitinkantys *bonus pater familias* standartų, yra tų praradimų ir nepatogumų, kuriuos pareiškėjas kaip neturinę žalą įvertina pinigais, teisinis padarinys.

6.3. Taigi pareiškėjas iš esmės nesutinka su dėl jo priimtoje Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2022 m. sausio 12 d. nutartyje pateiktu vertinimu, kad tariamas pareiškėjo teisių pažeidimas sietinas su paties pareiškėjo neveikimu, t. y., įvertinus savo asmenines savybes, nesiėmimu veiksmų, atitinkančių *bonus pater familias* (apdairaus, rūpestingo, atidaus asmens) standartą, kurie galėtų jam padėti išvengti neigiamų padarinių, kylančių iš dalyvavimo azartiniuose lošimuose.

Vadinasi, pareiškėjas, nesutikdamas su dėl jo priimtais teismų sprendimais, iš esmės kelia ginčijamo ir su juo susijusio teisinio reguliavimo taikymo pareiškėjo atžvilgiu klausimą.

7. Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad pagal Konstituciją jis neturi įgaliojimų peržiūrėti teismų išnagrinėtų bylų ir panaikinti (pakeisti) teismų sprendimų; pagal Konstituciją Konstitucinis Teismas taip pat nesprendžia teisės aktų taikymo klausimų; teisės taikymo klausimus sprendžia teismas, nagrinėjantis konkrečią bylą. Prašymai išspręsti tokius klausimus yra nežinybingi Konstituciniam Teismui (*inter alia* 2021 m. birželio 23 d. sprendimas Nr. KT112-A-S103/2021, 2021 m. rugsėjo 23 d. sprendimas Nr. KT156-A-S145/2021).

8. Taigi pareiškėjo prašymas yra nežinybingas Konstituciniam Teismui.

9. Pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 69 straipsnio 1 dalies 2 punktą Konstitucinis Teismas savo sprendimu atsisako nagrinėti prašymą, jeigu jo nagrinėjimas yra nežinybingas Konstituciniam Teismui.

10. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad yra pagrindas atsisakyti priimti nagrinėti pareiškėjo prašymą.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymo 22 straipsnio 3, 4 dalimis, 25 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 28 straipsniu, 69 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 2 dalimi, Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas

nusprendžia:

Atsisakyti nagrinėti pareiškėjo [duomenys neskelbiami] prašymą Nr. 1A-48/2022.

Šis Konstitucinio Teismo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.

Konstitucinio Teismo teisėjai

Elvyra Baltutytė

Gintaras Goda

Vytautas Greičius

Danutė Jočienė

Giedrė Lastauskienė

Vytautas Mizaras

Algis Norkūnas

Daiva Petrylaitė

Janina Stripeikienė